

Z POLSKI

Wojna wschodnio-afrykańska stworzyła

DOBRA KONJUNKTURA DLA GDYNI I GDAŃSKA
Wojna włosko-abisyńska ujemnie wpłynęła na ruch okretowy w portach włoskich. Związka port w Trjesie odozł dotkliwie spadek ruchu tranzytowego. Austria, Czechosłowacja, Rumunia i Węgry unikają transportu swoich towarów przez port trjesteński i kierują ruch tranzytowy przez porty morza północnego i Bałtyku.

Wzmógł się tranzyt transportów towarowych wymienionych krajów z Gdyni i Gdańska. Tranzyt transportów austriackich, czechosłowackich, rumuńskich i węgierskich przez porty polskie wpłynęło również korzystnie na obroty polskich kolei. Związka linia kolejowa Śląsk-Gdynia odozł najsilniej po-

gas udał się do Petropolis na wypoczynek.
— Prokurator Republiki żądał ponownego przesłuchania sędziwego aktorki Sonji Veiga w sprawie fałszerstwa znaczków pocztowych.

ISKIERKI WOJENNE

— Na północnym froncie operacji wojennych w Abisynji, wojska abisyńskie zestrzeliły 1 samolot włoski, w którym zginęło 3 włoskich oficerów.
— Wojska abisyńskie pod dowództwem księcia Desta poniosły niewielką porażkę, tracąc w potyczce z Włochami 400 ludzi.
— W okolicach Tambien, jak podaje z dnia 13 b. m. prasa londyńska, wojska włoskie walczyły 48 godzin z wojskami abisyńskimi. Była to jedna rzeź. Straty są znaczne tak po stronie Włochów jak i Abisyńczyków.

Walki były dla tego tak ciężkie, gdyż Abisyńczycy za wszelką cenę Włochom chcieli odbić Makalle. Z Londynu donoszą, że Abisyńczycy przepędzili Włochów na 30 km. z pod Makalle.
— W wojsku abisyńskim panuje jaknajlepszy duch wojenny.

Ostatnie wiadomości POLSKA

— Akcja oddłużenia urzędników w Polsce jest w pełnym toku.
— Artykuły skartelizowane ulegały dalszej niższe cen.
— Wiceprezydentem Banku Gospodarstwa krajowego mianowano Józefa Korzuchowskiego.
— W wileńskim grasują stada wilków.
— Koło Zabierzowa pod Krakowem odkopano prehistoryczne cmentarzysko.
— Bielskie wytwórnie sukna otrzymały zamówienia eksportowe do bliskiego Wschodu.
— Wice marszałek senatu, Kazimierz Świtalski, mianowany został wojewodą Krakowskim.
— Sprawę kolei podziemnych w Polsce interesują się Francuzi, którzy już złożyli swoje oferty.
— Armia Polski stoi w Europie na piątym miejscu.
— W Polsce panują silne mrozy; na rzece Prypeci utworzył się lód grubości na 20 cm.
— W Warszawie zmarł senator Adam Piłsudski, młodszy brat s. p. Marszałka Piłsudskiego, był wiceprezydent miasta Wilna.
— Na skutek nowej ustawy amnestyjnej uwolniono w Polsce w jednym dniu 40 000 więźniów.
— Ojciec św. Pius XI zamianował ks. Franciszka Sonikę biskupem-sufraganem.

ZE ŚWIATA

— Największy wywóz broni i amunicji ze Stanów Zjednoczonych jest do Francji.
— Niemcy ogarnęła nowa fala antysemityzmu.
— Nowoczesna technika wojenna w Abisynji całkowicie zbankrutowała.
— Prezydentem Czechosłowacji w miejsce Massaryka, został Beneš.
— Rooseveltowi przepowiadają walne zwycięstwo w wyborach na 1936 r.
— W Rosji władze sowieckie aresztowały znów dwu kapitanów katolickich: ks. Hieronima Serpento i ks. Adolfa Krzywicięgo. Na wyspach sowieckich uwięzionych jest obecnie 23 kapłanów katolickich.
— Przez Europę na północy i zachodzie przeszły 5 b. m.

szalejące burze. Anglia znajduje się pod wodą.
— Prezydent Stanów Zjednoczonych, Roosevelt, potąpił ostatecznie w swej mowie, tendencji militarystyczne niektórych państw.
— Między Niemcami i Litwą panują niezwykle napięte stosunki.

15-LECIE TOW. Królowej Jadwigi W ABRANCHES

Dnia 12 go stycznia b. r., Towarzystwo Królowej Jadwigi na Abranches obchodziło 15-letnie obchody „Oświaty” swoje piętnastolecie. Obchód uroczystości był ściśle związany z obchodem „Oświaty”. Ongis, królowa Jadwiga, pierwsza zaczęła sprzedawać swoje drogocenne klejnoty i przeznaczyła je na uniwersytet Jagielloński w Krakowie. Ponadto przeznaczyła krocie pieniędzy, aby przez tę jedyną uczelnię szerzyć w Polsce oświatę.
Tak też te dwa jubileusze Tow. Królowej Jadwigi i „Oświaty” zeszły się w jednym dniu. Na samym początku otworzono Zjazd, pięknie przemówiła do zebranych na sali prezeska Towarzystwa Jadwigi, p. Marja Bunikówna, podkreślając pierwsze kroki powstawania Tow. Królowej Jadwigi i ściśle współpracę z „Oświatą” od chwili powstania tych towarzystw.

Ks. J. J. Góral, proboszcz z Abranches, również w swej przemowie poruszył początki powstania towarzystwa Kr. Jadwigi i „Oświaty” i podkreślił mocno zadzierżnięte węzły współpracy.
Po przebiegu uroczystości, zespół teatralny Tow. Królowej Jadwigi odegrał wspaniałe przedstawienie „Wesele Jachny”

KOLEGIUM

Najśw. Marii Panny w Irati posiada internet, pół internet i externat. Utrzymuje przedszkole, kurs elementarny i średni.
Udziały lekcyj gry fortepianowej, malowania, daktylografii, uczy haftów ręcznych i maszynowych, sztucznych kwiatów i wszelkich prac kobiecych.
Dom nowy, murowany, zapewni wszelką wygodę.
Rok szkolny rozpoczyna się 15 stycznia.

Miasto KURYTYBA roznęca się z ziemią rok rocznie drożej. Kto kilkanaście lat temu zakupił kłój ziemi za bagatę, dziś posiada ogromną fortunę. Jak sami wiemy, loty przy Rua 15 de Novembro są wartościowe od 100, 200 kontów wwyż, które lat temu 20, 30 były zakupione za bardzo niską cenę. A nawet w pobliżu centrum miasta są już loty bardzo drogie. — Ja zaś sprzedam loty ziemi między Rua Floriano a Ivahey 124 de Maio, t. j. 8, 10 i 15 minut od Rua 15 de Novembro, po 2 i pół, 3 i 4 tysiące, zależy od położenia, gdzie inni, tuż obok, sprzedawali loty po dwa razy tyle. A nadsio sprzedam niektóre loty i na spłaty. Jest to okazja, takiej jeszcze nie bywało. Skorzystaj z tak rzadkiej okazji i kup dla swego dziecka za bagatę lota kładące ci podziękuję. — Informacji udzielam od 2-5 w Redakcji „Ludu” Papięno.

ELIXIR 914

używając go zauważa się po kilku dniach:
1) Krew czystą, wolną od wszelkich nieczystości i dobry stan zdrowia.
2) Zniknięcie przyszczo, egzemy, wzdęć, śwędzenia, ran jęczących i t. p.
3) Zniknięcie zupełne Reumatyzmu, bólow w kościach i bólu głowy.
4) Zniknięcie objawów syfilisycznych wszelkich nladomagań spowodowanych przez syfilis.
5) Zoładek i kiszki będą w doskonałym stanie, bo „Elixir 914” nie atakuje żołądka i nie zawiera jodków.
Jest jedynym lekarstwem czyszczącym krew, które posiada świadectwa szpitali, tudzież specjalistów w chorobach oczu i zoładkowych na tle syfilisycznym.

niam „Oświaty” nie było wszystkich pism, wychodzących w Polsce. Było to wprost niemożliwym zebrac wszystkie pisma z tak odległej Ojczyzny. Sądząc, że i wystawy urządzone w Polsce napotykały na trudności a przynajmniej są wystawione na ogrom pracy, aby stworzyć całość polskiej prasy. A co dopiero mówić o przeprowadzeniu tej samej rzeczy w Brazylji, oddzielonej od Polski niejedną górą i niejednym morzem. Jednak w miarę możności zebraliśmy na wystawę to, co się udało. Na tem miejscu wyrażam szczerze podziękowanie Redakcjom pism prasy w Polsce, które nam nadesłały okazowe numery i poszczególne osobom a zwłaszcza kilkuletniemu redaktorowi „Ludu”, ks. Superjorowi Rzymieccu z Wilna.
Dzienników z Polski było 80, biuletynów 30, miesięczników 220, tygodników 150.
(C. d. n.)
Ks. J. Janiewski.

Z Brazylji

MINISTER GRABOWSKI NA WYPOCZYNEK W ARAXA

Redakcja „Ludu” otrzymała następujący telegram:
Araxa 12 go
Araxa ma zaszczyt gościć obecnie Ministra Dr. Tadeusza Grabowskiego, przedstawiciela Polski; przybył On tu by odbyć kurację, poleconą przez lekarzy, zamieszkując w Hotelu Radio przez kilka tygodni. Wysoki dyplomata otrzymuje ciągle hołdy od ludności oraz osobistości z wysokich sfer.

BŁOGOSŁAWIENSTWO OJCA ŚW. DLA BRAZYLJI

Nuncjusz Apostolski z Rio Ks. prałat Alojzy Masela, który od kilka tygodni bawi w Rzymie, odjeżdżając w tych dniach do Brazylji, otrzymał od Ojca św. błogosławieństwo papieskie dla narodu brazylijskiego.

SENSACYJNE REWELACJE O KOMUNISTACH

Z Rio donoszą, że policja tamtejsza prowadzi niezwykle energiczne śledztwo, poszukując komunistów i materiału ich obciążającego.
Ostatnio, 13 b. m. policja wykryła w domu Harre Bugu listy Carlos Prestesa i inny materiał komunistyczny.
W listach i skonfiskowanym materiale jest mowa o sprawach związanych z religią i rodziną. Ponadto są dość szczegółowe instrukcje, dotyczące się ostatniej rewolucji komunistycznej, którą rząd federalny energicznie zlikwidował.

WYRAFINOWANE SAMO BÓJSTWO

W Rio de Janeiro niejaka Katarzyna Fallńska, narodowości polskiej, postanowiła popełnić samobójstwo; w tym celu w swym pokoju umieściła pewną ilość alkoholu, gazolini oraz różnych łatwopalnych kwasów używanych w sztuce fotograficznej; płyn te pomieszała razem i mieszanką tą napełniła swą odzież, poczem ją podpaliła zapalką. W momencie dał się słyszeć huk wybuchających gazów i płynów palnych. Samobójczyni strasznie palona na całym oleie zgineła straszna śmiercią.

WALKA Z KOMUNIZMEM W BRAZYLJI

Propaganda komunistyczna i niebezpieczeństwo przed wywrotowym elementem, zdążającym do rewolucji, owiada nietylko Brazylji, ale wszystkie kraje południowo-amerykańskie. Wenezuela już odczuła skutki agitacji komunistów, gdy wybuchł strejk robotników.
W zrozumieniu wspólnego niebezpieczeństwa komunizmu, zagrożającego Ameryce Południowej, państwa południowo-amerykańskie wydały w chwili obecnej zażartą walkę temu sowieckiemu zarazkowi.

PRAWO DO ŻYCIA

Na terenie kopalni węgla pod Dąbrówą doszło do zaczętej walki pomiędzy górnikami i bezrobotnymi. Górnicy mieli szyby te wysadzić w powietrze, do czego nie

WIEŚ, W KTÓREJ NIE KRADNĄ

Wieś Potasznia w pow. kowelskim jest jedną z najsympatyczniejszych miejscowości. Kradzież tu nie istnieje i wszystkie domy są w lecie naocześnie otwarte. Przyjezdni bez obawy może swe rzeczy zostawić przy drodze bez opieki, a nikt ich nie ruszy. Dzięki

KOMITET

Z Rio donoszą, że rząd zdecydowanym planem przystępuje do systematycznej walki z komunizmem na terenie kraju. W tym celu został zorganizowany Komitet Opieki i Propagandy przeciw Komunizmowi.

Pierwszym krokiem nowo utworzonego komitetu było wydrukowane sto tysięcy ulotek, zawierających mowę Getulio Vargasa, wypowiedzianą na Nowy Rok.

Deputowany Martins Silva prowadzi obecnie ożywione konferencje z prezydentem Getulio Vargasem, ażeby omówić metody prowadzenia skutecznej propagandy przeciw komunizmowi.

CZERWONA AGENTKA

Z Rio donoszą, że policja wykryła iż Stallo wysłał do Brazylji swą agentkę Idę Gurtzensteins, która miała za zadanie prowadzić propagandę komunistyczną wśród kobiet.

Paraná

KRWAWA BÓJKA
W miejscowości Machadinho w municypjum Pirahy poniędzy Janem Fuckiem a Darkiem Santosem i innymi osobami wybuchła krwawa bójka, w której przeciwnicy posiekali się nożami.

KURYTYBA

WALKA Z ŻEBRACTWEM
Policja obywatelska ściga zawodowych żebraków zebrających po ulicy. Miasto Kurytyba posiada kilka schronisk i sierocinieców, gdzie każdy biedny i żebrak może znaleźć schronienie i pożywienie. Nie wszyscy żebracy chcą jednak korzystać z tych instytucji dobroczynnych, woląc włóczyć się po ulicach.

SZERZY SIĘ TYFUS

W Kurytybie i na niektórych podkurytybskich koloniach szerzy się w zastraszający sposób tyfus.
Dyrekcja Zdrowia Publicznego utworzyła posterunki szczypania przeciw tyfusowi w następujących punktach:
1) przy ul. Desembargador

WESTPHALEM RÓG PLACU ZACHARIAS (od 6 i pół do 9 godz.)

- 2) Farmacja Juvavé przy av. João Gualberto 1.798 od 7-jej rano.
- 3) przy ul. 5 de Maio róg ul. Alferes Poly, od 6 i pół do 9
- 4) Infirmeria Leão Junior na Portão, od 8 do 10.

Szozenie przeciw tyfusowi odbywa się bezpłatnie.

W KILKU SŁOWACH Z CAŁEJ BRAZYLJI

— Polityka w Maranhão z dnem każdym się komplikuje. Senat uznał konstytucję za prawomocną. Najwyższy trybunał Wyborczy wybór Gubernatora Achilles Lisboa uznał za legalny. Opozycja, która jest większością w Zgromadzeniu Stanowym jest za obaleniem obecnego gubernatora.
— Z dzień Bożego Narodzenia ogłoszono konstytucję stanu Matto Grosso.
— Brazylji węgla dostarcza Turcja, w zamian zato otrzymuje kawę.
— W Sta Catharina produkcja węgla mocno się wzmożła.
— W Bahia grupa przemysłowców japońskich zwiędza źródła naftowe w Lobato.
— W Manacs obrzucono kamieniami dom prezesa Okręgowego Trybunału Wyborczego.
— W Rio de Janeiro wybuchł pożar w fabryce wykołaczek firmy Benito i Ska; pożar powstał z iskry przejeżdżającego obok fabryki pociągu linii Leopoldina.
— Policja z Santos uwięziła na pokładzie statku „Augustus” niejakiemu Wincetego Caiffa i Filipa Ferreira; obaj są niebezpiecznymi ekstremistami.
— W ostatnich rozruchach komunistycznych w Brazylji zamieszanych jest około 200 kobiet.
— Dziennik „Diario da Manhã”, z Kurytyby donosi, że niedawno temu uwięziony szarlatan, prof. Muzar już w latach od 1915 do 1922 r. był wielokrotnie skazany i poszukiwany przez policję brazylijską za różne występki.
— P. Prezydent Getulio Var-

NA NOWY ROK 1936

UCIEKNIJ PRZED SZALEJĄCĄ DROŻYZNĄ I POSZUKAJ

Chapelaria VENUS

(Rok założenia 1897)

Największy skład, najlepszy wybór artykułów dla Panów jak: **KAPELUSZE, OBUWIE, KOSZULE, KRAWATY** i t. d.
CENY PRZYGNIAJĄCO NISKIE.
RUA 15 DE NOVEMBRO 118.

„Chargeurs Reunis” i „Sud Atlantique”

JEDNOLITA TRZECIA KLASA.

Kompanja ta sprzedaje bilety bezpośrednio do każdego miasta w Polsce i odwrotnie bilety z Polski do Brazylii. Stała bezpośrednia komunikacja z polskiego portu Gdynia z Brazylią i Argentyną. Doskonała organizacja przy sprowadzaniu rodzin ze wszystkich krajów Europy Centralnej a szczególnie z POLSKI. Informacje w języku polskim i brazylijskim udziela **P. TEOFIL G. VIDAL**
CURITYBA - Rua Barão Rio Branco 209 - Paraná.

Sklep

Artykułów Spożywczych Rocha Piekarza i Tomasza Kubisa

Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkty krajowe. - Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne.

SPRZEDAJEMY NAJLEPSZE

Nawozy Sztuczne i Makę Kostną
PRAÇA CORONEL ENAS 30, RÓG SÃO FRANCISCO 57
obok Igreja da Ordem - CURITYBA

Słynne lekarstwo HAEMATOGEN DRA HOMMEL'A

rozpowszechnione poczynił świecie już od 85 lat działa znakomicie przeciw: **Anemii, Sklerozie, Sycchotom, Malarji, Neurastenji, grypie, febrze, zapaleniu płuc, szkarlatynie, odrze, chorobom kobiecym, skrofom, astenji** i t. d.

HAEMATOGEN D-ra Hommela działa ze skutkiem.

Klinika Dentystyczna JAN SKALSKI Chirurg - Dentysta

Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Przyjmuje w każdej chwili.
Rua Brigadeiro Franco N. 1985
róg Aquidabam - CURITYBA

Bank Francusko - Włoski

na Południową Amerykę

KAPITAŁ ZAKŁADOWY Fcs. 100 MILJONÓW
FUNDUSZ REZERWOWY Fcs. 139 MILJONÓW

GŁÓWNA SIEDZIBA W PARYŻU

FILJE: Brazylija: S. Paulo - Rio de Janeiro - Santos - Curitiba - Porto Alegre - Recife - Rio Grande - Bahia.
ARGENTYNA: Buenos Aires - Rosario de S. F.
CHILE: Santiago - Valparaiso.
COLOMBIA: Baranquilla - Bogotà.
URUGUAY: Montevideo.
Adresujcie wprost do Filji w KURYTYBIE, Rua 15 de Novembro Nr. 316, lub do jej Agencji w Ponta Grossa lub w Paranaguà.

Casa de Saude „São Francisco”

DOM ZDROWIA - KLINIKA PRYWATNA
DR. JORGE MEYER FILHO

Rua São Francisco N. 25 - Curitiba

Specjalność: Operacje, leczenie chorób kobiecych, pomoc przy porodach - zastosowanie sztucznego pneumatora X przy osobach cierpiących na płucach. - Nowoczesny aparat Roetigena. - Diatermia. - Sztuczne promienie ultra fioletowe, stenczone, Zyskopia i t. d. - Przyjmuje od godz. 10-tej do 11 i pół i od 1-5

leczy reumatyzm, bóle, pierśsiowe, bóle zębów, uszu, nerwalgii, kolki, świeże rany i t. p.

Lekarstwo używa się przez nacieranie
Jest do nabycia we wszystkich aptekach.

Słynne piwo „PILSEN - NACIONAL” z Atlantyki jest najsmaczniejszym piwem w całej Brazylii.

TELEFON 790-791 - DEPOSITO: TELEFON 709.

Król a Car

- 205 -

A. Gruszecki

Bekiesz podjechał bliżej króla i wskazując ręką poszczególne miejsca, zaczął:

- Posłuszny rozkazowi waszej królewskiej mości powiem szczerze, co myślę o sposobie zdobycia tego miasta.

- Tego żądamy, - rzekł król.

- Zaczynam od Zamku Strzelców. Podsuwanie się okopami jest utrudnione, gdyż będziemy narażeni na kule nie tylko Strzelców, ale i Zamku Wyższego i z miejskich murów. Prócz tego Dźwina utrudnia ruchy, bo chociaż Zamek Strzelców od Dźwiny leży o jakie sto kroków, wszelako z tej strony jest niedostępny. Tedy moim zdaniem, Zamek Strzelców ponlechać i tylko ustawić na straży część jazdy.

- Zupełnie zgadzamy się z twoim poglądem, panie hetmanie, - podkręcił król waga, - a waszmość, panie kanclerzu?

- Przytoczone przez pana hetmana węgierskiego racje, wydają mi się słuszne, - odrzekł Zamojski.

- Dalej tedy, mój przyjacielu, - uśmiechnął się król.

- Przechoďte do zamku Wyższego... Jest on niezmiernie obronny, a jedyny przystęp do niego jest tutaj między Dźwiną i Polotą, i przypatr się, miłośny panie, tej stronie górze, - wskazał ręką, - nawet strzelać do nas nie potrzebuje, wystarczy stoczenie głazów lub balów, a zgłota szturmuje...

- Weźmiemy go, jeśli opaszemy go dokola przykopami i zniszczymy wały.

- Król trochę się nachmurzył i rzekł: - Takie jest twoje zdanie, panie hetmanie... no, a cóż pan kanclerz?

- Pozwól, wasza królewska mość, że odpowiem wówczas, gdy pan hetman rozwinię cały swój plan.

- Słusznie, - mruknął król i potarł brodę, - a więc panie hetmanie?

- Według mego doświadczenia wojennego, chcąc podnieść ducha naszego wojska, a ośmielić wroga, należy od samego początku iść zwycięsko naprzód.

- To wiemy... Wszak sposob.

kilka dni Zapoloć jest w naszych rękach, za to ręczę.

- Przypuśćmy, - powiedział król, - że zajęliśmy Zapoloć, ale zostają dwa nienaruszone zamki.

- Tak jest, najjaśniejszy panie... zostają dwa zamki... ale cała ludność Zapoloć umknie do tych zamków, a w ciastocie bronie się niezrażenie. Następnie z Zapoloć łatwo posuną się pod wały obu zamków i ostrzelają je skutecznie. Skończymy, - ukłonił się i odfnął konia.

- Zamysły pana hetmana, - zaczął król, - są do pewnego stopnia uzasadnione i wykonalne z początku, ale właściwie opanowanie Polocka jest zawsze dość dalekie. Dwa zamki będą stały i bądź co bądź zwiększą się ilości obrońców, chociaż nie przeczę, że może im ciastocie będzie. Zapoloć w zdobyciu Polocka jest jednym tylko krokiem naprzód.

- Ale zawsze krok naprzód, - rzekł Bekiesz z ukłonem.

- A jakie zdanie pana kanclerza? - spytał król uprzejmie.

- Jeśli mam zabić wroga, uderzam w głowę, - zaczął kanclerz, - odcieplę rękę lub nogę nie przypawę go o śmierć... Zamek Wyższy jest głowa, jeśli ten zdobędziemy, rozszala jest fraszka. Zamek Strzelców i Zapoloć zniszczymy w ciągu doby.

- Król skinął głową i podkręcił waga, widząc, że rad był. Za Bekiesz odzwalał się:

- Wiem i ja o tem, co pan kanclerz mówił, - ale rzecz w tem, że ja llozę się z możliwością... a czy można liczyć na pewne zdobycie? Salki ludzi zginię, zanim zbliżymy się do wałów... a te baszty, te wały, czy mało kul mają na nasze spotkanie?

- Wojska nie zabawa, - powiedział surowo Zamojski, - i na straty musimy liczyć, a jeśli mamy się narażać, alechże wiem, że dojdę celu.

- Nie takie woale, - rzekł król, - że zdobyć Zamek Wyższego jest z tej strony trudne, ale ma to korzyść, że nie mamy do przebycia Poloty z brzegami spadzistymi, że zamek Strzelców bardzo słabo może nas tutaj ostrzelać, a Zapoloć wcale nie może nam przeszkadzać, więc będziemy mieli do czynienia z jednym wrogiem.

- I z naturą, - dorzucił z przekonaniem Bekiesz, a z tą trudniej sobie poradzić, aniżeli z ludźmi.

- Nie jestem wprawdzie tak walewny w sztuce wojennej, jako pan hetman, - rzekł Zamojski z ukłonem, ale zdaje mi się, że owa góra na której stoi zamek Wyższy, tylko z oddalenia wydaje się tak strumą, a skoro podsunemy się przykopami, plechota nasza z niewielkim trudem wedrze się pod wały, usunie z nich wierzonną ziemię i podłoży ogień. Szurmując Zamek Wyższy z każdej innej strony, mamy do przebycia zabrażystą Polotę.

Bekiesz, widząc że król przychylił się do słucha Zamojskiego, który nie miał za sobą sławy zdobywcy tylu zamków i miast, jak on, a również tego doświadczenia wojennego, powiedział nie bez goryczy:

- Pozornie pan kanclerz ma słuszność za sobą i wymownie broni swego pomysłu, ale ja, żyjąc nieustannie w obozach żołnierskich, znam ich ducha i usposobienie. Gdy ujrzą przed sobą tak trudne zadanie, zwątpią w swe siły, widząc śmierć pewną przy szturmie, będą wszystko robili pod przynusem, a także robota lub żadna, wszystko jedno... Możemy tu siedzieć aż do mrozów, lub do czasów, póki car Iwan nie przyjdzie z odesieczą.

- W tem, panie hetmanie, jestes praw, - rzekł Zamojski, - ale mam zawsze wątpliwość, czy uzyskam jakiegokolwiek ułatwienie w zdobyciu zamku, gdy weźmiemy Zapoloć.

- Podnieście się duch wojska i ochotnie pójdą do szturmu, - zawolał gorąco Bekiesz, a po chwili dodał spokojnie: - zresztą rozstrzygnięcie gdzie i jak przystąpić do szturmu nie zależy ode mnie, lecz od najwyższego wodza. Od tego jestem żołnierzem, ażebym słuchał rozkazów, a jeśli wasza królewska mość rozkaże szturmować z tej strony Zamek Wyższy, ja i moje pułki węgierskie, pójdziemy z ochotą, chociażbyśmy mieli wszyscy głową nasłodzić.

- Król znał dobre Bekiesz, wiedział jak nieograniczonem zaufaniem obdarzył go węgiersy żołnierz i sam, jako węgierskiej plechoty, aniżeli polskiemu, niedoświadczonemu plechurowi.

I jakkolwiek w głębi duszy był zdania Zamojskiego, że szturm trzeba

rozpocząć od Zamku Wyższego, jednak zawałał się i rzekł:

- Równie dobre racje macie obel waszmość panowie... Wzięciem Zamku Wyższego, jak chce pan kanclerz, zakończyliśmy rychło tę kampanię wojenną, lecz i pan hetman ma rację wielką, że z duchem wojska liczyć się musimy... Rozstrzygnięcie sprawy zostawiamy sobie na Radzie wojennej.

- Król ruszył koniem i wszyscy trzej rozmawiając o przypuszczalnych siłach w twierdzy i zapasach prochu i kul, oddali się do obozu. Z polecenia królewskiego hetman Mielecki, Radziwiłł i kilku innych wybitniejszych senatorów, mieli obejrzeć twierdzę polocką, ażeby powziąć zdanie, która jej część nadeje się do skutecznego szturmu.

- Wojska, nie zakładając obozu, rozłożyły się na chwilowy postój.

- Gdy wrócili panowie hetman i senatorowie, zwołał król radę wojenną pod gołem niebem, gdyż namiot królewski nie był jeszcze ustawiony.

- Na radzie starły się dwa poglądy, Zamojskiego i Bekiesz, przyszło do ożywionej dyskusji, w której król nie brał udziału, zostawiając panom zupełną swobodę zdania.

- Przy głosowaniu plan Bekiesz uzyskał znaczną większość i został przyjęty.

W obozie.

Natychmiast przystąpiono do wyznaczenia leż i obozów poszczególnym oddziałom wojska, według narodowości.

- Węgry stanęli bliżej Dźwiny górej naprzeciw Zapoloć, gdyż pierwsi mieli rozpocząć szturm.

- Obok nich, idąc w krag miasta, stanęło wojsko litewsko-ruskie pod hetmanem Radziwiłłem.

- Następnie wojsko koronne, w środku którego był namiot królewski, kanclerza Zamojskiego i innych senatorów, stanęło bliżej króla, im przedniejszą godność senator piastował. Namioty owa tworzyły rodzaj ulic, tak ludnie w trzy rzędy ustawione były. Dwie bramy w ich środku prowadziły i tyleż do obozu samego. Zewnątrz obóz zabezpieczony był wozami, spójniami za pomocą lanochodów.

- Przed wozami był wał ziemny i rów, co umożliwiało skuteczną obronę w razie nagłego napadu lub niebezpieczeństwa. Poniżej królewskiego obozu, z dru-

Do posiadaczy książeczek oszczędnościowych z Pocztowej Kasy w Warszawie oraz Obligacji Pożyczki Państwowej Konwersyjnej. Kupując odcinki procentowe i placę po 3000 zł złotego, oraz książeczki z P. K. O. nie wylosowane po 2000 zł złotego wzięcie. Adres mój: Michał Usyk - Rua 13 de Maio Nr 391 - Curitiba - Paraná.

POSZUKUJE się 22 do 25 kontów na HYPOTEKĘ na szkielet o wielkiej wartości. Informacje w w Administracji „Ludu” od godz. 2-5.

Kawał ziemi urodzajnej zakupionej od **CIA. CERCADO LTDA.** zabezpiecza przyszłość rodziny. Cena: 200\$ rs. - do 15000 za metr kwadratowy. **Miejsce** znajduje się przy drodze brukowanej do São José dos Pinhães. Stala komunikacja autobusowa z Praça Tiradentes. Informacji udziela: **Electro Brasil** - Rua 15 de Novembro 529, Kurytyba.

Baczność! Uwaga! Nowy i duży wybór książek do nabożeństwa w wszelkich opłatach i cenach. Obrazy religijne każdego rozmiaru - Różańce, Szkaplerze, Medaliki, Obrazki do książek do nabożeństwa, Lichtarze, Krzyże i figury do kaplic kościelnych i domowych, papiery jedwabne i inne rozmaitego koloru na choinki oraz do oprawy książek i t. d. Tabliczki, zeszyty szkolne, ołówki kolorowe, farby do malowania, piórnik, cyrkiel i t. d. **Korzystajcie z okazji!** Wszelka sprzedaż po cenach niższych. Drukarnia, Introligatornia i Fabryka pieczętek gumowych oraz metalowych. **C. E. SCHULZ & COMP.** (Cezar Schulz) Rua Barão do Serre Azul 66-72 Curitiba, Estado do Paraná.

Janina Furmaniak Schmitdinger Chirurg - Dentysta Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki szybko, starannie i tanio. Rua 13 de Maio 818, róg Trajano Reis. Mówi się po polsku.

Empreza Constructora PALACIO Universal Ltda.

12711	- 1 wygrana
22711	- 2 wygrana
32711	- 3 wygrana
42711	- 4 wygrana
52711	- 5 wygrana
2450	- tysiącznik
711	- setna
11	- dziesiąta
1	- końcówka 1 wygrana
	- końcówka 2 wygrana

Następna wygrana w dniu 25-go stycznia. Proście o prospekt przy ul. de Novem. Nr. 384 - Curitiba.

Mala Real Ingleza

ALCANTARA: 20-go stycznia do Rio, Madeira, Lissabon, Lefxões (via Lissabon), Vigo, Cherbourg i Southampton.

Do Montevideo i Buenos Aires:
H. Princess 21 stycznia
H. Brigade 11 lutego

Z Santos do Europy:
Alcantara 20 stycznia
H. Chieftain 11 lutego

Sprzedaje się sztykarty 3-ciej klasy do Europy: jak do Połki, Łotwy, Irlandji, Czechosłowacji, Jugosławji, Austrii, Rumunii, Bessarabji. Informacji udziela Agencja:

Cia Marte
Rua 15 de Novembro 257-261 - Caixa postal 220 - CURITYBA

Dr. Carlos Moreira
Profesor fakultetu medycznego
Specjalista chorób oczu, uszu, nosa, gardła. - Konsultorium: Avenida João Pessoa 68, nad apteką Avenida od 10-11 i od 3-5 po południu. Rezydencja: Visconde de Nacar 809 Telefon 8-8-8.

Dr. Dante Romanó
AKUSZER - OPERATOR
Profesor Operator Uniwersytetu. Były asystent szpitali berlińskich.
Leczy syfilis, drogi moczowe; djatermja.
Klinika dla Panien.
Leczy sztucznymi promieniami słonecznymi ultrafioletowymi.
Konsultorium: Farmacia Minerva (na 1-szym piętrze) od godz. 1 do 3-ciej po południu.
Praca Tiradentes 554.
Rezydencja: Praca Senador Correia 4

Hotel Martins
Marcina Jarugi
RUA RIACHUELO N. 114 - CURITYBA - Paraná.
Naprzeciw Pałacu Muncyपालnego, róg Placu Dr. Gen. Marques, Caixa Postal 463 Tel. 989

Kuchnia pierwszorzędna. Urządzenia wspaniałe w modnym żelazobetonowym pałacyku w wszelkimi wygodami i higieną, 50 pokoi urządzonych z komfortem. - Ceny przystępne.

APTEKA HUMANITARIA - DROGARIA
Rua Dr. Trajano Reis N 37 - Curitiba
Wszelki wybór lekarstw i preparatów krajowych i zagranicznych po cenach niskich. Recepty lekarskie załatwia się prędko i sumiennie.

Sulina
między gatunkami piwa jednej ceny, jest najlepsze.
Tuzin 14\$000 tylko.
Niezrównany i przyjemny smak
ANALIZOWANE I ZATWIERDZONE PRZEZ GŁÓWNY URZĄD SAUDE PUBLICA. PÓD Nr. 1305.
DOSTARCZA SIĘ DO DOMÓW. - Telefon 495 i 751

FARBY BAYER
DO FARBOWANIA WSZELKICH MATERIAŁÓW UWAŻA SIĘ ZA NAJLEPSZĄ

Perfumy zagięniczne
Kosmetyki
Fudry
Szminki
Brylantyny

Pasty do zębów
Brylantyny
Różne wody pachnące i t. d.

La no LUHM - Rua Riachuelo 161 - CURITYBA

APTEKA „TIRADENTES“
Aptekarz KUNO KLEEMANN
Kurytyba - Praça Tiradentes 398 - Telefon 1084
Bogaty skład nowo sprowadzonych artykułów drogerijnych i aptecznych, krajowych i zagranicznych, perfumerji, mydełek, artykułów gumowych, aulinji i t. d. - Recepty lekarskie wykonuje się sumiennie i po cenach umiarkowanych.
W aptece tej udziela kilku lekarzy porad lekarskich.
MÓWI SIĘ I PO POLSKU.

„A VENCEDORA“
Fabryka cukierków i karmelków [w najlepszych gatunkach i w papierce owijanych.
Cukierki malinowe, kokosowe, mleczne, cytrynowe, ananasowe, truskawkowe, bananowe, mączne i gumowe. - Przez tych są jeszcze inne gatunki specjalne i gumowe formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych. - Uprasza się Szan. Rodaków o łaskawo przekonanie się, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
FRANCISZEK LACHOWSKI.
Curityba - Rua Cabral N 451 - Curityba

Ks. Franciszek Sokół
GAWĘDY O WSZYSTKIEM
XIII.
Idę sobie kiedyś do Kandydy, a że słyszałem uprzednio o ślepiźnie mającej być najkrótszą, widać pracującego wolnego obywatela, wyglądającego na brazylijanina, pozdrawiam go grzecznie i pytam po brazylijsku: „Pan nie mógłby mi wskazać najkrótszej drogi do Kandydy?”
Pracujący rozglądając się po okolicy, podniósł oczy w górę i prawł czystą polszczyzną: „Jeżeli idą do ks. Wiślnieckiego, to niech idą drogą, którą wszyscy ludzie chodzą. O tam i tam i tam. Ta najkrótsza droga to dla takich, którzy obodzą bez portek. Gdyby jednak wybierali się do św. Kandydy to tylko powie trzem, lno nie wiem czy dobrze latają.”
Sokół jestem, więc lałam, siedłem jednak do ks. Wiślnieckiego należało zatem trzymać się gruntu. Ruszyłem w dalszą drogę trochę smutny, bo chociaż mimo woli zawsze jednak fakt był i pozostał faktem iż próbowałem wynarodowić rodaka, postanowiłem więc być ostrożniejszym na przyszłość i używać języka miejscowego tylko wtedy gdy nie zachodziła najmniejsza obawa iż mógłbym mimochodem chociażby przyczynić się do zmniejszenia ducha w krajanach. Drożyną wiążącą się jak wąż przez zwirowały kump szły dwie małe dziewczynki, obie jasnowłose, obie o typowo polskich twarzach, dwie nasze Kasię czy Zosie z okolic Wilna, Łodzi, Warszawy czy innych Katowic. Zrównawszy się zenną pętką może siedmioletni, uśmiechnął się do mnie i mówił: Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus.
„Na wieki” odpowiadam, a że nie jestem milczkiem i dzieci lubię pytam dwa małe aniołki jak

Włec jak panie Szkoło? Pisząc o Peru wiedziałem, że piszę prawdę chociaż niekiedy nie była to prawda, tu zaś nie ma już żadnej możliwości wiedzieć czy kot jest kotem czy też tylko stara jabolnia. Ślad wcale się nie dziwisy, że taki Antonio Gzyk wpadłszy do domu w sertonie myślał, iż śledzi czy leży na kupie złota, gdy faktycznie siedział czy leżał na kupie... błota. Dla ostrożności dodam, iż całą następną gawędę poświęcę... wojnie. Jestem starym, zdemobilizowanym kapelanem Wojsk Polskich z czasów wojny, opowieść włec moja o niej będzie i straszna i ciekawa, akurat taką jakiej wymaga oemnie mlutki pan Szkoło ze swym komitetem, który się „boja”
Więc zgoda i pokój pomiędzy nami panie Andrzeju. Co?

FORTUNAT WSZĘDOBYSLSKI
pisze list do „Ludu”
Jażem się za głowę złapał, gdy wyczytałem w „Ludzie”, że to już 15 lat mija od czasu, gdy w Kurytybie powstał Związek Towarzystw i Szkół Katolickich „Oświata”. Moony Bożel pomyślałem, jak to czas prędko uciekał Zestarażł się człowiek, nie jeden sływ wos mu się pokazał, ale bo też miał na co napatrzyć się w ciągu życia. Nie jeden raz i szymaronu nie dopił „pajosa” nie dopalił, wsłuchując się w coraz to nowe włeci ze świata. A już najciekawiej wyglądał nowiś z Kurytyby.
Pamiętałem ci ja czasy, kiedy to w naszej stolicy, organizowano różne związki towarzysystw, z których dzisiaj jeden tylko silnie na nogach stoi, a inne poszły na szelona murawę. Co to było hasła wedy! Panowie z „Kulturę” pragnęli widzieć piękna, młoda „Oświata” w marach, agitowali po kolonjach za swolm Związkiem, obiecywali złote góry i kryształowe mosty. Na ich lep jednak mało kto poszedł, bo zanadto ujadali na ludzi, którzy „Oświata” w obronie zagrożonych zasad religijnych założyli. Pomylili się w swolm rachunku na kolonistach, nio też dziwnego, że dzisiaj odpoczywają, raczej pod nowymi pozorami, dostać się chcą tam gdzie nie mają prawa.
Przebaczcie, Kochani Czytelnicy, że teraz zacznę z Innej beczki, bo ciotka moja, stanęła mi za plecami i gderze, że nie powinienem rozwlekać starych spargalów, ale na 15-lecie „Oświata” napisał tak coś od serca na pamiętkę wszystkim braciom kolonistom.
- Bójżesz się Boga, ciociu, też ja właśnie tak zacząłem pisać.

A snów wymieniać wszystkie aasługi „Oświata” nie jest moją rzeczą. Potrafił to mądzejsi oemnie. Ja mogę tylko, tak po mojemu wytłumaczyć, że praca „Oświata” ale ma sobie równę, bo to ani słuchu, ani dychu, a jak co trzeba, to już jest zrobione, przegotowane, bez hałasów i zachwał, cloho i spokojnie. O tam sąsiedniej kolonii była szkoła bez żadnych przyborów pusta i uboga. Przyjechał profesor wędrowny „Oświata” zgarał działwę do szkoły, porozdziałł ksiązkł, na ścianach pozawieszał mapy, różnem obrazkami przyozdobił szkołę, pouczył 4 miesiące, zostawił następcę opłacanego już przez miejscowe towarzystwo i pojechał do Sta Catharlay. Tam znów rozruszył, pobudził do czynności kilka szkół i uczynił wiele dobrego. No, trudno, może być to dziś dnia tak było, ale „Oświata” na polu szkolnictwa ustąpiła pierwszeństwa fachowym „Instruktorom” z Polski.
Albo jak pięknie nasz Związek pielęgnuje zwyczaj nasze polskie. Na ostatnią wigilję Bożego Narodzenia aż mi łzy w oczach stanęły ze szczerego wzruszenia, kiedyś przed wleczszą wigilijną, dzielił się z wnukami opłakiem nadesłanym z „Oświata”, razem ze serdecznymi życzeniami. O! nie zgłną nasze pokolenia w Brazylii, nie ogarną naszych dziecić dzielnice bory, bo za pośrednictwem naszych kapłanów, naszych szkół katolickich, przemawia do nas pojęzmem wołałem, ofiarną pracą, dobrym przykładem Związek naszych Tonarzysyt i Szkół Katolickich „Oświata”.
Ze lnał pragną za wszelką cenę pomniejszyć jego zastąpić coż z tego? Ta chętką już im stała kością w gardle, bo tu na kolonii w Interjorze, po sertonach, każdy kolonista rozumie, że są dwa obozowiska: za wiarą, za wychowaniem religijno-narodowem, albo przeciw niemu. I dlatego ktokolwiek je zna, już wybrał, swoją drogę. Nasz począłwy naróg przyjechał z Kraju wszystek religijny i pobożny - nie pozostanie więc obojętnym na odgłos hasła „Oświata”. Ogromna siła narodu już jest pod jej sztandarem, dużo jeszcze chodzi omamlenych chociaż mają najszczerzą chęć. I prędej, czy później, poznają, kto rzeczywiście ich dobra pragnie.
Sposoby, które mi postępują się przeciwnicy „Oświata”, by ją poniżyć, lub oblać parę złonków, są godne pogardy. Pamiętają to jeszcze wszyscy, ja sam mam bardzo wymowny przykład w moich spostrzeżeniach. Niecna to robota, podbijająca opłaje ludzi, którzy pragną uchodzić za cywilizowanych, a dla spełnienia swych dążeń, żerują na nieświa domości pocielwego, prosiego ludu.
Niejednokrotnie na kolonjach ludzie się niecierpliwiłi, dając się tak często w Kurytybie nasi prowadzycy się kłóca. Odpowiadam. Bo trzeba było i jeżeli dzisiaj nad tem się zastanawiam i o tem piszę, to dlatego, żeby wam, Kochani Czytelnicy, dać obraz, że przez te 15 lat istnienia „Oświata” musiała waleczyć w obronie naszego Kościoła, w obronie Wiary Ojcow naszych, bo byli ludzie co na nią napadali, co chcieli świętościami szargać.
Ileż to razy „Oświata” podawała dłoń do zgody, pragnęła porozumienia szczerzego - prawdziwego, skierowanego ku wspólnemu i rychłemu podniesieniu się. Lecż, jak mara, pierzchały zawsze te złożne pragnienia, odpędzane złą wolą przeciwników.
Poszł więc przewodniczy „Oświata” własną drogą. Przez 15 lat usuwalił piętrzące się trudności i przeszkody, wytrwale budował gmach lepszej przyszłości, w różnych dziedzinach życia spo-

Lamanie się opłatkami w Zw. Polsko-Katolickim

W S A O P A U L O

Dzień Bożego Narodzenia pozostał miłem i niezatartym wspomnieniem dla nas na długi czas. Mszę św. odprawił ks. Wojtaszczyk, a ja wygłosiłem kazanie. W czasie Mszy św. chór związkowy śpiewał polskie koledy, unosząc myśl naszą w stronę ojczyzny i progi rodzinnych, zaco jesteśmy wdzięczni, bo echo koled polskich towarzyszyło nam do domów, przypominając i odradzając nasze lata młodości, spędzone na ziemi ojczystej. Wszystkie miejsca w kościele były zajęte, co jest dowodem, że nie zatraciliśmy naszych tradycji i to co otrzymaliśmy od swolch ojców, pielęgnujemy, jako najcenniejszy talizman tutaj poza granicami naszej ukochanej Ojczyzny. Po nabożeństwie udzieliłem błogosławień-

stwa Najśw. Sakramentem, i udaliśmy się do sali parafjalnej. Tutaj przy pięknie udekorowanych stołach ręką zacnych naszych Polak, nastąpiło tradycyjne łamanie się opłatkami, przystanym przez naszego Opiekuna Wychodźstwa Prymasa Polski, który dał nam dowód swej pamięci ojcowskiej o nas. Wziasze tej staropolsko tradycyjnejbielsady, składano sobie życzenia wzajemnie, przepielając śpiewem koled polskich.

Było kilka przemówień i tak; p. prof. Antonio José Leite, wielki przyjaciel naszej organizacji, który zachwycony był ciepłem rodzinnem panującym wśród związkowców, w wzniosłej swej mowie podziwiał wytrwałość i pracę związkowców, naco w języku portugalskim odpowiedział Mu p. prezes Dr. St. Węckowicz.

Dumni są związkowcy ze swolgo prezeza, pomimo, że urodzony i wychowany poza swoją Ojczyzną nie zatracił miłości do Ojczyzny, swolch ojców, nie wstąpił się polskiego pochodzenia i oddaje się z poświęceniem pracy i obowiązkom, jakie na niego włożyła Polonia paulistańska, pracując wśród brazylijan urabiając dobrą opinię Polaków. Następnie przemówił p. Fr. Szymański również w języku portugalskim, bo byłowielu brazylijan, abyich zaznać było, ze to co mówił, nawet z serca wznoszono wiwaty na cześć poszczególnych osób i wszystkich; potem nastąpiło zdjęcie fotograficzne, a wreszcie ks. P. Siłwiński podziękował wszystkim za przybycie na tę miłą uroczystość. (C. d. n.)

Ks. Tadeusz Wyzkowsky, M. S.

Odpowiedzi Redakcji

- P. M. Stasiak - List pienieźny otrzymaliśmy; nadwyżkę wpisaaliśmy Panu a konto; serdecznie dziękujemy.
- P. Fr. Burzyński - Prenumeratę za 1936 otrzymaliśmy; dziękujemy.
- P. Ant. Minikowski - List pienieźny otrzymaliśmy; dziękujemy.
- Otrzymaaliśmy listy pienieźne - Otrzymaaliśmy listy pienieźne z tytułem prenumeraty za 1936 r. od pp. L. Fajkowskiego, Ks. K. Zajpp. L. Fajkowskiego, Marcina Mielewskiego, Stefana Nowiaka, Kazimierza Podgórskiego.
- P. Wal. Furmanowicz - List pienieźny otrzymaliśmy.
- P. St. Jankowski - List pienieźny otrzymaliśmy.
- P. Stefan Martins - List pienieźny otrzymaliśmy.
- P. Stanisław Nowak - List pienieźny otrzymaliśmy; adres p. Plawiaka poprawiliśmy.
- P. Domingos Nicraasi - List pienieźny otrzymaliśmy; dziękujemy.
- P. Stanisław Suchocki - List pienieźny otrzymaliśmy; dziękujemy.
- „Lud” wysyłamy regularnie; widocznie winna tamtejsza poczta; prosimy tam reklamować.
- P. Mikołaj Humenluk - Prenumeratę za 1936 i za Kalendarz otrzymaliśmy należność; dziękujemy.
- P. Teodor Konart - List pienieźny otrzymaliśmy; dziękujemy.
- P. Wal. Janicki - List pienieźny otrzymaliśmy. Kalendarz wysyłamy.
- N. N. W odpowiedziach potwierdzamy jedynie przesyłki pienieźne pokonane pocztą oraz odpowiadamy na pytania o treści ogólnej.
- P. Antoni Grad - List pienieźny otrzymaliśmy; stokrotnie „Bóg zapłać”!
- P. Fr. Tychowski - List pienieźny otrzymaliśmy; dziękujemy.
- P. Jan Oliwa - List pienieźny otrzymaliśmy; dziękujemy.
- P. Jan Lemanski - List pienieźny otrzymaliśmy; za zyczenia dziękujemy.
- P. Jan Mokwa - List pienieźny z prenumeratami za 1936 rok otrzymaliśmy; stokrotnie dzięki. Również poprzedni list pienieźny za kalendarze oraz za Rycerza M. Niepokalanej otrzymaliśmy i wysłaliśmy do Redakcji.

- P. Marcin Nowak i p. J.J. Wlewicki - List pienieźny otrzymaliśmy; za pozdrowienia dziękujemy.

- P. Marjan Federowicz - List pienieźny otrzymaliśmy; dziękujemy; Słownik portugalsko-polski - Ks. J. J. Górala wysyłamy w tych dniach.

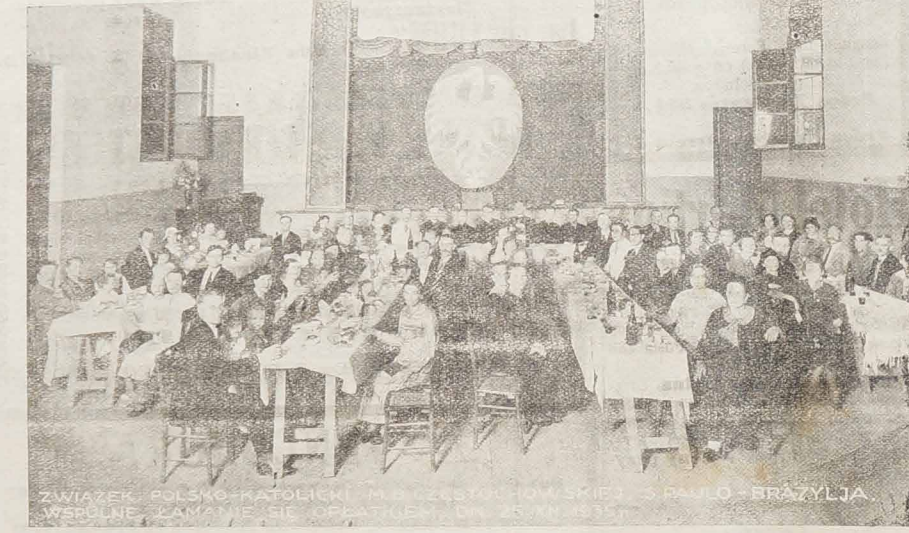
Ceny Targowe

W KURYTYBIE	
Cukier biały rafinowany, kilo	14100
Cukier biały zwyczajny, kilo	14000
Cukier biały mulatino, kilo	3900
Kawa mielona I szta, kilo	28800
Herwa-mate, kilo	8800
Ryz biały agulha, kilo	18000
Ryz biały zwyczajny, kilo	8800-8700
Groch okrągły, kilo	6800
Fasola czarna, litr	8800
Fasola paulista, kilo	12800
Mąka pszenna, kilo	12800
Mąka kukurydziana, kilo	12800
Mąka mandjokowa, kilo	12800
Araruta, kilo	12800
Masło bez soli, kilo	28000
Masło zwyczajne, kilo	68000
Masło z Blumenau, kilo	58700
Mięso wieprzowe, kilo	28000
Mięso wołowe, kilo	18400-18500
Stonina, kilo	28800
Smalec, kilo	38400
Bacalhão, kilo	48000
Wosk, kilo	68500
Miód, kilo	8700
Chmiel 100 gm., paczka	18200
Gasolina, lata	328000
Nafta, lata	280000
Oliwa Be:to:li, lata	118000
Oliwa Sol lewanty, lata	88500
Herbata Lipton, lata	78500
Groch okrągły, alquier	5-88000
Fasola czarna, kalgier	208000
Fasola paulista, kalgier	308000
Kartofle, alquier	68000
Żyto, alquier	68000
Pszenica, alquier	68000
Kukurydza, kalgier	288000
Cebula, aroba	68000
Mąka pszena Lili, worek	488000
Jaja tuzin	18500
Wódka, butelka	18800
Wno, butelka	18400

LITOŚCIWY

— Dlaczego nie czynisz starań o zdobycie pracy?

— Uszczęliwokości nie porwała mi podczas takiego bezrobocia odbierał chleb innym!

POMIMO POZORÓW

CESARZ ABISYNIJ NIĘ CIESZY SIĘ POPULARNOŚCIĄ

lecznego, wśród wychodźców naszego w Brazylii.

Dzisiaj patrząc zadowolony na owoce swej pracy. A są one liczne. W poprzednim numerze „Ludu” macie, Czytelnicy, streszczenie 15-letnich zmagani, trudu i poświęcenia waszej organizacji, przeczytacie cały numer jaknajważnie, a przekonacie się że „Oświata” naprawdę dużo zdziałała o własnych siłach, nie oglądając się na niczyją pomoc, tylko na waszą dobrą wolę i życzliwość.

Od chwili wybuchu wojny włosko - abisyńskiej mówi się ciągle o trudnościach, jakie ma centralny rząd abisyński w Addis Abebie z poszczególnymi rasami wskutek ich decentralistycznych tendencji, które mogłyby wyzskać na swoją korzyść Włosi. Jak dotąd, wyraziły się te rozdzwielki wewnętrzne wśród Abisyńczyków tylko w dezercji rasy Gussy oraz w układzie Włochów z sułtanem plemienia Ausa w Danakilu, niewątpliwie jednak należy się liczyć jeszcze z dalszymi wypadkami tego rodzaju.

lini zaś, jak wiadomo, kwestionuje obecne granice abisyńskie przedewszystkiem w stosunku do szczerpów nieamharyjskich, podbi- tych dopiero 40 lat temu. Wśród tych zaś rządy obecnego negusa nie są bynajmniej lubiane i szanse włoskie mogą być bardzo silne.

Rozpisałem się dzisiaj, jak ja ki uczonej doktor, lub profesor, aż ciotka moja, poczciwa staruszka, się zdziwiła. Spocłem się aż a tak krzywo nabargrałem, że boję się iż nawet sam Ks. Redaktor gawędy mojej nie przeczyta.

Najwięcej rozchodzi mi się o to, że od czasu powstania „Oświaty” jestem już 15 lat starszy i gdy tak dalej pójdzie, to kto wie czy dożyję 60-letniej rocznicy „Oświaty”, aby wtedy popatrzeć, jak będzie na świecie, w Brazylii, a szczególnie w naszym społeczeństwie polskim na ziemi, którą odkrył Kabral!

Jakiemi mianowicie? Tu odróżnić należy między stalem niezadowolonym, jakie w stosunku do Halle Selassie panuje w krainie Godziam, a fermentami wśród plemion na południu i wschodzie. Najdrażliwsza sytuacja istnieje w Godziamie, gdzie usunęły przed trzema laty za spisek przeciw obcemu cesarzowi ras Hallu cieszy się ciągle ogromną popularnością, a jego następcą, ras Imru bardzo się czuje niepewnie. Ras Hallu, najbogatszy pan feudalny wśród całej magnaterji abisyńskiej, uważał zawsze Halle Selassie za uzurpatora i posunął się nawet tak daleko, że samowolnie uwolnił więzionego prezeza poprzednio cesarza Lidz Jassu, który jednak został ponownie ujęty (i niedawno zmarł w więzieniu). Skazany z tego powodu na śmierć, a w drodze łaski na wygnanie na samotną wyspę, ras Hallu czeka obecnie na pierwszą sposobność do odegrania się.

Chodzi tu przedewszystkiem o szczerp Kaffa, na południowym zachodzie oraz cały szereg na południu, w Galla, Ogadenie i na pograniczu Somali. Są to niemal identycznie te właśnie, które o statua paryska propozycja pokojowa zamierza oddać Włochom jako terytorjum mandatowe, na którym mogłyby rozwijać swoją kolonizację. Zamieszkałe przez ludność murzyńską, kraje te z wielką niechęcią patrzą na rządy swych obecnych władców i zmianę powitaliby z radością.

Ciotka skrzywiła się, że takie zakonczenie gawędy nie nadaje się na 15 lecie powstania „Oświaty”, że to trzeba jakoś zacnym ludolom z naszego Związku powinszować, złożyć podziękowania nie za dotychczasową pracę, i życzyć, aby Związek „Oświaty” skupił w sobie wszystkich Polaków-Katolików w Brazylii, co dał Boże!

Ewentualne jednak zamieszki, a choćby i przewrót wewnętrzny w Abisynji z tego powodu, pozostałyby bez większego wpływu na losy wojny spowodu, że Godziam, leżący na południe od jeziora Tana, również jak i na północ odeń położona Amhara, nie wchodzi z sferą ewentualnej ofensywy włoskiej. Są to bowiem kraje zamieszkałe przez szczerp amharyjskie i stanowią one terytorjum właściwej Abisynji. Musso-

lini zaś, jak wiadomo, kwestionuje obecne granice abisyńskie przedewszystkiem w stosunku do szczerpów nieamharyjskich, podbi- tych dopiero 40 lat temu. Wśród tych zaś rządy obecnego negusa nie są bynajmniej lubiane i szanse włoskie mogą być bardzo silne.

Chodzi tu przedewszystkiem o szczerp Kaffa, na południowym zachodzie oraz cały szereg na południu, w Galla, Ogadenie i na pograniczu Somali. Są to niemal identycznie te właśnie, które o statua paryska propozycja pokojowa zamierza oddać Włochom jako terytorjum mandatowe, na którym mogłyby rozwijać swoją kolonizację. Zamieszkałe przez ludność murzyńską, kraje te z wielką niechęcią patrzą na rządy swych obecnych władców i zmianę powitaliby z radością.

O faktach tych i nastrojach przemilczają obecni europejscy obrońcy całości abisyńskiego terytorjum, utyskujący na zaborczość Włoch - ale w ostatnich decyzjach paryskich były one niewątpliwie brane przedewszystkiem pod uwagę i tem się objaśnia, dlaczego Anglia i Francja nie obstają przy integralności granic Abisynji na południu. Inna rzecz, że o ile sprawa nie stałaby zakatłwana ugodowo i Włosi musieliby zbrojniem ten teren zdobywać, to mieliby wobec niewielkich dotąd postępów ogromne przed sobą zadanie. W chwili jednak rozwinęła się ofensywa na południu w większym silyu, należałoby lożyć się z masowem przechoodem oddziałów tubylczych ze strony abisyńskiej na włoską. Co innego, że na łoh użyte w wojnie nie mogłyby i Włosi zbytnio lożyć, gdyż są to żywioły niepewne, łatwo zmieniające orientację - o tem miała komenda włoska sposobność przekonać się już w czasie pierwszych dwóch miesięcy wojny.

Niezbyt mile widziany - jakkolwiek było to do niedawna jego

ROZMATOŚCI

bezporednie władztwo, zanim nie objął godności cesarskiej - jest Halle Selassie także w Harrarze i Dżidziga, gdzie ludność mużulmańska dotąd żaluje Lidza Jassu. Ale tu właśnie koncentruje się najsilniejszy opór abisyński, w dodatku zaś ras Nasibu ma po swojej stronie także decyzję Anglii i Francji, które dla utrzymania łączności między Abisynją a morzem nie godzą się na ustąpienie Włochom tych terytorjów, wraz z biegnącą przez nie linją kolejową do Dżibuti.

Z życia Kubu:

— Wis Kuba, jo tak lublegodać, że godałyk, godałyk cały dzień. Ino nimom co! (autentyczne).

Tu więc proletańskie nastroje miejscowej ludności, obecnie trzymanej w posłuchu twardą ręką Amharyczyków, mogłyby się ujawnić dopiero w razie, gdyby po rozbiću się usłowań pokojowych ofensywa włoska na Harrar rozwinęła się na szerszą niż dotąd miarę.

W ogólnej sumie, jeśli przejrzymy cały teren Abisynji, bardzo na nim niewiele znajdziemy takich prowincyj, w których obecni władcy czuliby się całkowicie pewni. Tron Halle Selassie oparty jest na całym szeregu jakby ruchomych piramid, które przy naprawdę silnym nacisku bardzo łatwo mogą się spod niego sunąć.

Podczas wojny w pewnym nocnym lokalu wiedeńskim wisiała na ścianie tabliczka:

„Boże skarz Anglię!”

Po kilku dniach ktoś dopisał:

„I daj jej austriacki rząd!”

NAJLEPSZA KLINIKA

Leczenie według najnowszej metody chorób zoiadkowych i dwunastnicy, wrzodów (bez operacji), niestrawności wogóle, aerophragia, zgagi, zapalenia zoiadka i KISZEK wogóle, bólu kolek i biegunki, zatwardzenia, za- starzałej ślepoty, polipów, wrzodów, raka i inne choroby wewnętrzne.

Choroby wątroby

Leczenie radykalne HEMOROIDÓW bez operacji i bez bólu; wrzodów na nogach i żyłaków bez operacji i bez zastrykiwania. - Lekarz ze szpitala Santa Casa, DR. MENDES DE ARAUJO posiada doświadczenie lekarskie od przeszło 10 lat.

Avenida João Pessoa 68 nad Pharmacia Avenida - Curitiba. Przyjmuje od godziny 2-giej do 5-tej.

Pamiętajcie! odnowić prenumeratę - L U D U -

W pewnej warszawskiej rodzinie córka zachorowała na kleptomanię. Spoczątku leczono ją z tego nałogu, ale od pewnego czasu zanlechano leczenia. Poprawiło się jej. Podobno zaczęła przynosić wartościowe przedmioty.

HUMOR

Stary ród

— Mój przodkowie - przechwala się jeden młody człowiek - sięgają jeszcze czasów Bolesława Smiętego.

— No, zauważa przyjaciel, gołów jesteś powiedzieć, że byli razem z Noem w jego arce.

— Pół, pół, mój przodkowie jeździli własnymi łodziami.

— Kto jest największym kłamcą?

— Ten, kto mówi najwięcej o sobie.

Temu kto mówi prawdę, dać dobrego konia, aby mógł zaraz uciec.

Tylko pies może robić dwie rzeczy jednocześnie: je i macha ogonem.

Balzac powiedział: „Sława to słońce umarłych”.

Pewien zegarmistrz warszawski wydając córkę zamąż wyraził się do przyszłego zięcia:

„Dobra, młoda, oszczędna, prawdziwie klejnot! Po chwili w roz-targnieniu:

— Gwarantuję na lat pięć.

Na lekcji arytmetyki. Ułamek! - Przepuścimy, że w rodzinie jest sześcioro dzieci, a mamusia ma tylko pięć jabłek; oo mamusia robi?

— Kompot, proszę pan!

Żona: - I ty śmiesz po tem wszystkim paść mi prosię w twarz?

Mąż: - Człowiek się przyzwyczaja do wszystkiego.